

§ 448

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Otso Kivekkään ym. talousarvioaloitteesta koskien ja- lankulkuinvestointien erillistä budjettia

HEL 2023-007057 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tia Salminen, projektinjohtaja: 310 33270
tia.salminen(a)hel.fi
Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, jalankulkuinvestointien erillinen budjetti, Kivekäs Otso

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon tulisi varata erilli-
nen investointimääräraha jalankulkua edistäville investoinneille erillään
pyöräliikenteen investoinneista, jotta jalankulun merkitys liikennemuo-
tona tulisi nykyistä paremmin huomioiduksi.

Sen sijaan, että jalankulun ja pyöräilyn rahoitus eriytettäisiin eri talous-
arviokohdille, tuodaan jatkossa talousarvioissa ja toimintasuunnitelmissa
aiempaa selkeämmin esille jalankulun olosuhteiden parantamiseen

painottuvat hankkeet. Lisäksi talousarvioon nostetaan jalankulun ja pyöräilyn talousarviokohdalle enemmän erityisesti jalankulkua koskevia uusia hankkeita muun muassa kävelyn edistämishankkeiden toimenpiteiden kautta.

Kaupungin hankkeissa huomioidaan samanaikaisesti kaikki katua tai väylää käyttävät eri liikkumismuodot. Kävelyn olosuhteiden parantaminen edellyttää monesti muiden kulkumuotojen liikennejärjestelyiden muutoksia. Hyvin usein esimerkiksi jalankulun ja pyöräilyn väylien talousarviokohdalta toteutettavat katujen peruskorjaushankkeet sisältävät samanaikaisesti sekä pyöräilyn että jalankulun olosuhteita parantavia toimenpiteitä, että varsinaista kadun peruskorjausta. Useimmat hankkeet ovat siis sisällöltään moninaisia ja edistävät liikkumista sekä kaupungin toimivuutta ja liikenneturvallisuutta monelta kannalta. Kävelyn edistämishanke ei ole vain kävelyjärjestelyiden muutosta koskeva toimenpide. Kävelyn olosuhteiden parantamiseen liittyy erityisesti pysäköinnin ja autoliikenteen muutoksia, kun muutokset valmistellaan olemassa olevaan katu ympäristöön. Myös pyöräliikennejärjestelyiden erottaminen jalankulusta parantaa kävelyn olosuhteita. Toisaalta joukkoliikenteen merkittävimmässä solmukohtissa kävelyn edistäminen on myös joukkoliikenteen käyttöä edistävä toimenpide.

Talousarviokohtien määrärahojen jakaminen nykyistä pienempiin osiin haastaisi hankkeiden käytännön ohjelmointia ja toteutusta, koska hankkeet tyypillisesti toteuttavat samanaikaisesti lukuisia strategisia tavoitteita ja parantavat useiden kulkumuotojen olosuhteita. Lisäksi se saattaa lisätä kesken vuoden tarvittavien talousarviokohdalta toiselle tehtävien määrärahasiirtojen määrää tuottaen lisää hallinnollista työtä.

Jalankulun merkityksen voimakkaampi esiintuominen ja edistäminen saavutetaan tuomalla hankkeiden jalankulun vaikutuksia enemmän esille talousarvio- ja toimintasuunnitelma-asiakirjoissa sekä nostamalla entistä määrätietoisemmin erityisesti jalankulua edistäviä hankkeita nykyiselle talousarviokohdalle. Jalankulun hankkeiden lisääminen edellyttää kävelyn edistämishankkeiden toimenpiteiden määrätietoista edistämistä sekä käytettävissä olevien resurssien vahvistamista. Kävelyn edistämishankkeiden toimenpiteitä on käynnistetty yhteistyössä maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa. Kävelyn edistämiseen on liikenne- ja katusuunnittelupalvelusta esitetty lisävakanssin tarvetta vuodesta 2024 alkaen. Lisävakanssi on huomioitu kaupunkiympäristön toimialan talousarvioennusteessa.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F193 2001 1800 2050 59

Alv.nro

F102012566

Valtuutettu Otso Kivekäs ja 10 muuta valtuutettua ovat tehneet 24.5.2023 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Talousarvioaloite jalankulkuinvestointien erillisestä budjetista

Talousarvioon tulee varata erillinen investointimääräraha jalankulua edistävälle investoinneille erillään pyöräliikenteen investoinneista. Määrärahan sopiva suuruus voidaan arvioida budjettineuvotteluissa.

Jalankulun osuus liikenteestä on koronan myötä kasvanut merkittävästi ja vaikuttaa siltä, että muutos on ainakin osittain pysyvää. Vuonna 2022 helsinkiläiset tekivät 47% matkoistaan kävellen. Jalankulun merkitys liikennemuotona ei kuitenkaan näy kaupungin toiminnassa kovinkaan hyvin, minkä myös tarkastuslautakunta on nostanut esiin arviointikertomuksessaan.

Nykyisellään jalankulkua edistämään tarkoitettut investoinnit ovat muodollisesti yhdistettynä pyöräliikenteen kanssa samaan investointimäärärahaan, joka käytännössä on nimenomaan pyöräliikenteen määräraha. Yhdistämiselle on historialliset syyt, mutta käytäntö ei ole nykynäkökulmasta toimiva. Pyöräliikenne ja jalankulku ovat kaksi eri liikennemuotoa, joiden kokemat ongelmat ja vaatimat ratkaisut ovat usein erilaisia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että talousarvioon lisätään erillinen jalankulua edistävien investointien määräraha. Talousarvio kohdalla lisättävää määrärahaa ei tule vähentää pyöräliikenteen investointimäärärahasta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 13.9.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tia Salminen, projektinjohtaja: 310 33270
tia.salminen(a)hel.fi
Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, jalankulkuinvestointien erillinen budjetti, Kivekäs Otso

Muutoksenhaku

05.09.2023

Asia/15

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano